

Qüestions aprofundides de Bioètica

Professor: Miquel Ramón Fuentes

Codi: 221075

Crèdits: 5 ECTS

Llengua: català

Objectius

Es tracta d'introduir els alumnes en el món de la bioètica. La primera part del curs se centra en els diferents enfocaments de fons que responen a diferents posicions filosòfiques i ideològiques condicionants de les valoracions ètiques que es reflecteixen en els debats actuals sobre temes bioètics. La segona part està dedicada a recórrer alguns dels problemes concrets avui més debatuts. En cada qüestió s'exposa el fet (de manera que se'n pugui tenir una suficient informació), es fa una anàlisi crítica de diferents respostes des del vessant ètic i, finalment, també s'estudia, o si més no es donen a conèixer, les possibles legislacions sobre la qüestió de manera que les decisions que cal prendre puguin ser rigorosament científiques i èticament correctes. La llista de qüestions es indicativa. No sempre serà possible tractar-les totes.

Programa

1. Introducció: Biotecnologia i Bioètica al servei de la persona humana.
2. Ètica i Bioètica: criteris, principis i virtuts.
3. Relació metge-pacient: el malalt, subjecte agent en la decisió clínica.
4. Comitès d'Ètica i procediments de decisió en ètica clínica.
5. Decisions a l'inici de la vida: la reproducció assistida i el diagnòstic prenatal.
6. El genoma y la ingeniería genética.
7. La clonación humana: clonación reproductiva y terapéutica (las células troncales)
8. Decisions al final de la vida:
 - a) evitar la mort prematura (eutanàsia).
 - b) vetllar per una mort en pau (una mort digna).
 - c) la mort cerebral i l'estat vegetatiu permanent.
 - d) les voluntats anticipades o instruccions prèvies.
9. Bioètica i Biodret: decisions legals i ètiques.
10. L'estat de salut del món en l'era de la globalització: per una distribució justa i solidària d'uns recursos escassos.

Altres temes es poden introduir en funció de les situacions suscitées pel progrés biomèdic.

Competències generals

CG1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir coneixements generals bàsics sobre l'àrea d'estudi (filosofia i humanitats), partint de llibres de text avançats i incloent cada vegada més els grans clàssics i les monografies més importants.

CG5. Que l'estudiant adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural.

CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.

CG9. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir compromisos ètics.

CG11. Que l'estudiant adquireixi habilitats analítiques i sintètiques pel que fa a fenòmens culturals d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada ala resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines.

CG16. Que l'alumne sigui capaç de comunicar-se correctament de forma oral i escrita en català i en castellà, i que adquireixi una bona capacitat d'exposició i d'explicació, tant a nivell oral com escrit, per tal de dirigir-se tant a públics especialitzats com no especialitzats.

Competències específiques

CE4. Que l'alumne s'introdueixi en els grans sistemes ètics, en els conceptes i en les teories, així com en les interpretacions que se n'han derivat; que compregui per si mateixles respostes que aquests sistemes han donat i donen als diversos problemes morals concrets i que sàpiga veure reflexivament totes les seves implicacions.

CE8. Que l'alumne adquireixi les habilitats necessàries per poder usar correctament els principis hermenèutics en les seves pròpies aproximacions als textos i als problemes filosòfics.

CE9. Que l'alumne sigui capaç de comprendre la rellevància històrica i sistemàtica de les grans qüestions de l'ontologia, la diferència entre una ontologia general i la metafísica, els grans problemes metodològics de la metafísica clàssica (analogia) i els principals capítols sistemàtics (estructures del'ens finit, transcendentals, possibilitat d'una teologia natural, etc.). Que sigui capaç, també, de comprendre les relacions profundes i conseqüències que talsqüestions tenen en altres àmbits filosòfics com la teoria del coneixement, la ètica, el pensament polític, etc.

CE10. Que l'alumne s'introdueixi en la comprensió i ús dels grans conceptes, principis i lleis que sorgeixen de l'anàlisi lògic del pensament i del llenguatge, desenvolupant la seva pròpia capacitat de pensar; que conegui les diferències entre l'enfocament més tradicional de la lògica, amb totes les seves implicacions filosòfiques, i l'enfocament matemàtic contemporani; i que aprengui també, a través dels exercicis corresponents, les tècniques deductives més fonamentals de la sil·logística aristotèlica i dels càlculs de la lògica matemàtica elemental.

Activitats formatives

Ensenyament-aprenentatge presencial:

- exposició del professor.
- exposició de l'estudiant.
- debats.
- examen final (escrit)

Ensenyament-aprenentatge dirigit:

- lectures orientades.
- tutories individuals.
- treball escrit individual i exposició a l'aula.

Ensenyament-aprenentatge autònom:

- lectures complementàries proposades pel professor.
- estudi personal.
- cerca d'informació i materials.

Activitats d'avaluació

Es combinen avaluació contínua més específica (a través de la participació a classe i treballs personals o en grup: 40%) i exàmens parcial i final de l'assignatura (60%).